

Ocena Stanu Sanitarnego Powiatu Żyrardowskiego za 2021 rok

Opracowali: Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żyrardowie
Pod kierunkiem: Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żyrardowie

Żyrardów, marzec 2022

SPIS TREŚCI

Wstęp

- I. Charakterystyka powiatu żyrardowskiego i sytuacja demograficzna
- II. Sytuacja epidemiologiczna
- III. Sytuacja w zakresie higieny komunalnej
- IV. Stan higieniczno-sanitarny zakładów pracy.....
- V. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia
oraz przedmiotów do kontaktu z żywnością i kosmetyków
- VI. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego
- VII. Stan sanitarno-higieniczny zakładów nauczania i wychowania
oraz placówek wypoczynku dzieci i młodzieży
- VIII. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia
- IX. Podsumowanie, wnioski

Wstęp

Mam zaszczyt przekazać Państwu informację na temat oceny stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu żyrardowskiego za 2021 rok.

Niniejszy dokument informuje o wykonywanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żyrardowie działaniach, które gwarantują mieszkańcom powiatu żyrardowskiego bezpieczeństwo sanitarne.

Działania Inspekcji Sanitarnej wynikają z zapisów ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019r poz. 59) i dotyczą ochrony zdrowia publicznego poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenia działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także prowadzenia działalności oświatowo- zdrowotnej.

Łukasz Szymański

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Żyrardowie.

I. Charakterystyka powiatu żyrardowskiego i sytuacja demograficzna.

Powiat Żyrardowski to powiat ziemski, o powierzchni 532,63 km², co stanowi 1,5% ogólnej powierzchni województwa mazowieckiego, położony w jego zachodniej części. Tereny miejskie zajmują łącznie 22,91 km², co stanowi 4,3% całego obszaru.

Powiat Żyrardowski tworzą następujące jednostki administracji samorządowej: miasto Żyrardów o powierzchni 14,35 km², gmina miejsko-wiejska Mszczonów (144,87 km²) i Wiskitki (150,94 km²). oraz 2 gminy wiejskie: Puszcza Mariańska (143,18 km²), Radziejowice (73,07 km²)

Stolicą powiatu jest miasto Żyrardów. Zlokalizowane są tu instytucje i urzędy o charakterze powiatowym, w tym siedziba Starostwa. Odległość stolicy powiatu (miasta Żyrardów) od Warszawy to zaledwie 44 km. Blisko położone są również inne duże ośrodki miejskie - Łódź, Płock oraz Radom.

Ryc. 1. Gminy Powiatu Żyrardowskiego.

Liczba mieszkańców powiatu wynosi **70954 osób** (miasto Żyrardów – 36230, gmina Puszcza Mariańska – 8339, gmina Mszczonów – 11080, gmina Wiskitki – 9585, gmina Radziejowice – 5720). Jest to liczba większa w stosunku do roku. Dane dotyczące liczby ludności podawane są przez poszczególne urzędy gmin na dzień 31 grudnia 2020 roku i zostały zagregowane na potrzeby niniejszego opracowania.

II. Sytuacja epidemiologiczna

SCHEMAT OCENY STANU HIGIENICZNO - SANITARNEGO PODMIOTÓW LECZNICZYCH ZA 2021 r.

0	Placówki w rozbiściu na:		Liczba obiektów		Liczba kontroli w 2021		Liczba decyzji administracyjnych w tym:				Liczba mandatów	liczba wystąpień
			rok ubiegły	rok bieżący	zaplanowanych	wykonanych	Merytoryczne(nakazowe)	płatnicze	przedłużające	umarzające		
podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne	szpitale	nie będące przedsiębiorcami	1	1	0	1	0	0	2	0	0	0
		będące przedsiębiorcami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ZOL w strukturach szpitali		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	ZOL poza szpitalami		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ZPO w strukturach szpitali		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ZPO poza szpitalami		1	1	1	2	0	0	0	0	0	0
	hospicja w strukturach szpitali		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	hospicja poza szpitalami		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inne całodobowe np. DPS (gab. piel/zab. pod nadzorem PSSE)			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria nie będące przedsiębiorcami		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	Przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria będące przedsiębiorcami		30	30	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pogotowia ratunkowe i zespoły wyjazdowe		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	Medyczne laboratoria diagnostyczne		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Zakłady rehabilitacji leczniczej		5	6	0	0	0	0	0	0	0	0
	Inne		35	35	0	1	0	0	0	0	0	0
gabinety indyw. specj. grupowej praktyki lekarskiej o profilu niezabiegowym			15	15	0	0	0	0	0	0	0	0
gabinety indywid., specj., grupowej praktyki lekarskiej o profilu zabiegowym (w tym gab.stomatologiczne)			64	65	10	15	1	1	0	0	0	0
RAZEM			153	155	11	19	1	1	2	0	0	0

W tym w mieście i gminie Mszczonów:

1. podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne:
 - przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria będące przedsiębiorcami – 6
 - zakłady rehabilitacji leczniczej – 1
 - inne – 1
2. gabinety indywid., specj. grupowej praktyki lekarskiej o profilu niezabiegowym – 7
3. gabinety indywid., specj., grupowej praktyki lekarskiej o profilu zabiegowym (w tym gab. stomatologiczne) – 8

W 2021 r. odbyły się kontrole w 2 podmiotach leczniczych Mszczonowie.

1. Działalność kontrolno- represyjna

• *decyzje i mandaty*

Decyzje administracyjne:

Prywatny gabinet stomatologiczny- zapewnienie zlewu w pomieszczeniu porządkowym, termin do 31.08.2021, zobowiązanie wykonano

• *aktualne nazwy i adresy szpitali i innych placówek lecznictwa zamkniętego wraz z liczbą łóżek w poszczególnych placówkach;*

- Handlowo – Usługowa Spółdzielnia Osób Prawnych „Samopomoc Chłopska” w Warszawie, Oddział w Wycześniaku, Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy, Wycześniak 22, 96-320 Puszcza Mariańska, liczba łóżek: 120 łóżek
- Centrum Zdrowia Mazowska Zachodniego w Żyrardowie, ul. Limanowskiego 30, 96-300 , liczba łóżek: 356

Nie odnotowano likwidacji podmiotów.

Ilość nowych podmiotów: 2

1. Corten Medic Tomasz Sikora, Żyrardów – nowy podmiot leczniczy, w którym udzielane są świadczenia w zakresie stomatologii. Stan techniczny pomieszczeń nie budzi zastrzeżeń.
2. ZDROWIEJ Paweł Leśniak, Mszczonów – nowy podmiot leczniczy, w którym świadczone są usługi z zakresu rehabilitacji ambulatoryjnej. Stan techniczny pomieszczeń nie budzi większych zastrzeżeń.

2. Krótka charakterystyka stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Szpital CZMZ Sp z o.o. w Żyrardowie – pomieszczenia i urządzenia szpitala w wielu punktach nie spełniają wymogów określonych prawem. Wobec wymienionych niezgodności prowadzone jest wielotorowo postępowanie administracyjne, wiele z nich wymaga znacznych nakładów finansowych (przebudowa bloku operacyjnego, zapewnienie odpowiednich powierzchni ścian, podłóg, drzwi w oddziałach, zapewnienie prawidłowo wyposażonych węzłów sanitarnych oraz budowniów wyposażonych w automatyczną płuczkę-dezynfektor, zapewnienie właściwej wentylacji w pomieszczeniach).

Stan sanitarno – techniczny obiektów **niepublicznego** lecznictwa otwartego nie budzi większych zastrzeżeń.

Spełnienie wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t. j. Dz. U. z 2029 r. poz. 595).

Podmioty	Typ podmiotu	Liczba ogółem	Podmioty spełniające wymagania fachowe i sanitarne wg Rozporządzenia Ministra Zdrowia
szpitale	nie będące przedsiębiorcami	1	0
	będące przedsiębiorcami	0	0
inne podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne		2	1
ambulatoria	nie będące przedsiębiorcami	1	0
	będące przedsiębiorcami	66	66
gabinety indywidualnej, specjalistycznej, grupowej praktyki lekarskiej		85	85
SUMA		155	152

3. Utrzymanie czystości bieżącej i porządku

Lecznictwo niepubliczne – zamknięte

Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Wycześniaku

- sprzątnięciem pomieszczeń w w/w zakładzie zajmują się salowe, do których należy także wewnętrzny transport odpadów medycznych, bielizny czystej i brudnej
- pomieszczenia sprzątane są metodą tradycyjną, stosowane są wózki serwisowe oraz tradycyjny sprzęt do sprzątania – wiadra i mopy, ściereczki. Pomieszczenia brudowników i składników porządkowych są przystosowane do obowiązujących przepisów. Brudownik wyposażono w wentylację mechaniczną oraz urządzenie do utylizacji wkładów jednorazowych wraz z zawartością. Nie stosuje się kodowania kolorystycznego. Stosuje się wydzielony sprzęt do poszczególnych stref mikrobiologicznych. Nie stosuje się ściereczek jednorazowych
- kontrola procedur sprzątania przeprowadzana jest podczas kontroli wewnętrznej, nie stosuje się testów sprawdzających czystość powierzchni
- brudna bielizna jest zbierana do worków foliowych umieszczonych na wózkach – stelażach, jednocześnie jest segregowana i liczona, w podwójnych workach jest krótko przechowywana w brudownikach, następnie transportowana do pralni - min. 2 razy na dobę
- wprowadzana jest procedura dotycząca stosowania odpowiedniej odzieży roboczej personelu (krótki rękaw)
- brak stwierdzonych nieprawidłowości

Lecznictwo niepubliczne – otwarte oraz indywidualna praktyka lekarska

W większości podmiotów pomieszczenia sprzątane są przez personel placówek, metodą tradycyjną. Obiekty wyposażone są w składniki porządkowe, najczęściej będące jednocześnie brudownikami, służącymi m.in. do krótkiego przechowywania odpadów medycznych. Nieliczne, większe przychodnie, posiadają wózki serwisowe do sprzątania. Kontrola procedur sprzątania wykonywana jest raz na pół roku podczas przeprowadzania kontroli wewnętrznej. Nie stosuje się ściereczek jednorazowych.

4. Dezynfekcja

W stosunku do lat ubiegłych nie odnotowano zmian w przeprowadzaniu procesów dezynfekcji. Procesy te przeprowadzane są przeważnie ręcznie.

Nie jest prowadzona kontrola procesów mycia i dezynfekcji przy użyciu wskaźników pozostałości białkowych.

Środki używane do dezynfekcji powierzchni i narzędzi są zarejestrowane jako produkty biobójcze, stosowane są zgodnie z zaleceniami producenta oraz kartami charakterystyki. Najczęściej stosowane środki do dezynfekcji wstępnej narzędzi w gabinetach zabiegowych (w tym stomatologicznych) to: Prosept Instru, Novosept, oraz Sekusept Pulver z aktywatorem, Aniosyme DD1, do małych powierzchni - Aerodesin 2000, Incidur Spray (na bazie alkoholu), Incidin Rapid, Novozid, Velox, do dużych powierzchni – Incidin Plus, do rąk – Skinman, Skinman soft, Spitaderm, Manisoft, natomiast do skóry – Octenisept. Wszystkie preparaty do dezynfekcji narzędzi i powierzchni są przechowywane prawidłowo, roztwory są sporządzane ściśle według instrukcji producenta.

Nie stwierdzono większych uchybień przy przeprowadzaniu procesów dezynfekcji.

komory dezynfekcyjne wg wzoru:

Typ komory dezynfekcyjne	liczba komór	liczba kontroli wewnętrznych	liczba procesów nieskutecznych (kontrole wewn.)
RAZEM	0	0	0

Nie funkcjonują stacje łóżek.

5. Sterylizacja

- liczba sterylizatorów wg wzoru:

rodzaj sterylizatorów	Podmioty wyk. działalność lecz.	liczba sterylizatorów	
		2020	2021
autoklawy			
	szpitale	1	1
	lecznictwo ambulatoryjne	6	6
	gabiny praktyki lekarskiej	42	43
sterylizatory na ciepło suche*	szpitale	-	-
	lecznictwo ambulatoryjne	-	-
	gabiny praktyki lekarskiej	-	-
sterylizatory na tlenek etylenu	szpitale	-	-
	lecznictwo ambulatoryjne	-	-
sterylizatory na formaldehyd	szpitale	-	-
	lecznictwo ambulatoryjne	-	-
	szpitale	-	-

sterylizatory na nadtlenek wodoru (plazmowe)	lecznictwo ambulatoryjne	-	-
--	--------------------------	---	---

*** w przypadku używania sterylizatorów na ciepło suche należy opisać do czego są stosowane**

Wytyczne z 2017 r. dotyczące sterylizacji zostały przekazane w dużej większości kontrolowanych podmiotów leczniczych wraz z zaleceniem dostosowania się do nich, przekazane zostały również materiały informacyjne (stanowisko NIZP-PZH oraz GIS) dotyczące tych wytycznych.

Podmioty lecznicze, których odbywają się procesy sterylizacji sukcesywnie starają się dostosować do zalecanych wytycznych. Większość placówek posiada sterylizatory z funkcją rejestracji parametrów procesów sterylizacji. Kontrola biologiczna przeprowadzana jest z większą częstotliwością, nieliczne podmioty wykonują kontrolę biologiczną we własnym zakresie: inkubator Dry Block 60CSPS. Kontrola chemiczna procesów sterylizacji odbywa się przy użyciu wskaźników typu 5 lub 6 najczęściej do każdego sterylizowanego wsadu, do wnętrza pakietu, w nielicznych już tylko podmiotach stosowane są jeszcze wskaźniki typu 4.

Kontrola dotycząca wprowadzenia wytycznych sterylizacji będzie prowadzona w dalszym ciągu w 2022 r.

– prowadzenie dokumentacji procesów sterylizacji w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

Dokumentacja z procesów sterylizacji prowadzona jest najczęściej w przeznaczonych do tego zeszytach. Praktykowane jest wklejanie do zeszytu wskaźników chemicznych po przeprowadzonym procesie sterylizacji. Przechowywane są także wyniki z kontroli biologicznej. Większość autoklawów posiada możliwość rejestracji i wydruku parametrów procesu.

– kontrola biologiczna wewnętrzna skuteczności procesów sterylizacji: częstotliwość, stosowane wskaźniki (krótki opis)

Zarówno w lecznictwie niepublicznym jak i gabinetach indywidualnej praktyki lekarskiej, kontrola wewnętrzna skuteczności sterylizacji metodą biologiczną wykonywana jest poprzez stosowanie wskaźnika Sporal A Biomed. Częstotliwość wykonywania kontroli biologicznej zaczyna być zwiększana przez poszczególne podmioty. W większości obiektów nie ma możliwości udokumentowania powiązania pacjenta z używanym przy jego obsłudze pakietem narzędzi, skontrolowanym metodą biologiczną. Sukcesywnie są wprowadzane zalecenia ekspertów z 2017 r dotyczące dekontaminacji, w tym sterylizacji: kontrola biologiczną stosowaną 1 raz w tygodniu (przy autoklawie posiadającym możliwość rejestracji parametrów krytycznych) – sterylizację wykonuje się tam średnio 1 raz w tygodniu. W 1 gabinecie możliwa jest identyfikacja cyklu sterylizacji z pacjentem poprzez datę i numer cyklu sterylizacji nanoszoną również w dokumentacji pacjenta.

– kontrola chemiczna procesów sterylizacji (krótki opis)

We wszystkich placówkach przeprowadzających sterylizację do przeprowadzania kontroli chemicznej stosowane są wskaźniki chemiczne, najczęściej do każdego sterylizowanego wsadu, do wnętrza pakietu. Stosowane są wskaźniki typu 5 lub 6 – np. Browne TST Control, PMS Steripack, w nielicznych już gabinetach typu 4, np. Twindicator.

6. Dezynsekcja i deratyzacja

W placówkach na terenie powiatu nie prowadzi się stałego monitoringu obiektów. Dezynsekcja i deratyzacja wykonywana jest w przypadku zauważalnego pojawienia się szkodników.

7. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w miejscu powstawania

Odpady medyczne są segregowane zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem. Odpady zakaźne zbierane do czerwonych worków foliowych, odpady o ostrych końcach i krawędziach – do sztywnych, plastikowych pojemników, które następnie są umieszczane w foliowych workach. Opakowania z odpadami, po odpowiednim opisanie, są krótko przechowywane w brudownikach, najczęściej w urządzeniach chłodniczych, następnie

przekazywane do utylizacji przez wyspecjalizowaną firmę. Zmiany w procedurach i identyfikacji odpadów zgodnie z rozporządzeniem z 2017 r. są na bieżąco wprowadzane.

8. Zakażenia szpitalne

W szpitalu CZMZ w Żyrardowie funkcjonuje wymagany prawem Zespół ds. Zakażeń Szpitalnych, nie jest natomiast spełniona norma zatrudnienia pielęgniarek epidemiologicznych.

W 2021 r. odnotowano 3 ogniska zachorowań szpitalnych – wywołane przez SarsCov-2.

Odnutowano 16 kolonizacji pacjentów szczepami wielolekoopornymi KPC.

9. Realizacja zadań związanych z kontrolą wewnętrzną w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

W większości podmiotów leczniczych prowadzona jest kontrola wewnętrzna dokumentowana raportem z kontroli wewnętrznej, z częstotliwością zgodną z Rozporządzeniem MZ. W podmiotach, w których istnieje taka konieczność, podczas kontroli prowadzony jest instruktaż dotyczący prawidłowej realizacji zadań związanych z kontrolą wewnętrzną w placówkach.

10. Wdrożenie procedur poekspozycyjnych w podmiotach leczniczych, tzn.:

Obiekty lecznictwa posiadają aktualne procedury dotyczące postępowania poekspozycyjnego. Zakłady lecznictwa zatrudniające pracowników sporządzają odpowiednie raporty BHP, prowadzone są wykazy zranień, wdrażany jest bezpieczny ostry sprzęt chroniący przed zranieniem/zakłuciem. Pracownicy są na bieżąco szkoleni z procedur poekspozycyjnych, co jest potwierdzone ich podpisami.

11. Szkolenia:

- pracowników PSSE w zakresie higieny lecznictwa,
- organizowane dla podmiotów.

W 2021 r. pracownicy Sekcji Epidemiologii w zakresie higieny lecznictwa uczestniczyli w **1 szkoleniu wewnętrznym** – Telekonferencja Pionu Epidemiologii

W 2021 r. nie organizowano szkoleń dla podmiotów. Działalność szkoleniowo – informacyjna w podmiotach leczniczych prowadzona jest na bieżąco podczas kontroli.

12. Skargi, interwencje, odwołania, zażalenia dotyczące podmiotów leczniczych:

W 2021 r. odnotowano skargę dotyczącą braku czystości i nie sprzątanania w placówce HUSOP „Samopomoc Chłopska” w Warszawie Oddział w Wycześniaku, Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy. W związku z tym przeprowadzona została kontrola interwencyjna, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Sprawozdanie roczne z działalności PSSE w Żyrardowie w zakresie nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych w roku 2021

Podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne:

Podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne na nadzorowanym terenie	Liczba podmiotów		Liczba punktów/gabinetów szczepień w tych podmiotach		Liczba kontroli w roku sprawozdawczym		Liczba wydanych (jeżeli były) decyzji adm.
	Rok ubiegły	Rok sprawozdawczy	Rok ubiegły	Rok sprawozdawczy	Zaplanowanych	Wykonanych	

Lecznictwo otwarte publiczne	1	1	1	1	1	0	0
Lecznictwo otwarte niepubliczne	17	17	20	20	3	3	0
Oddziały Noworodkowe	1	1	1	1	1	0	0
Indywidualna i grupowa praktyka lekarska	1	0	1	0	0	0	0
Inne (wymienić jakie):							
Centrum Dializa	1	1	1	1	0	0	0
Punkt w szkole	1	1	2	2	0	0	0
Ogółem	22	21	26	25	5	3	0
Mszczonów	3	3	4	4	0	0	0

1. Nieprawidłowości (uchybenia) stwierdzone podczas przeprowadzonych kontroli

Rodzaj nieprawidłowości		Liczba punktów/gabinetów szczepień, w których stwierdzono nieprawidłowości	Uwagi / Informacje uzupełniające
Braki i znaczne opóźnienia w realizacji szczepień		0	
Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji dot.: szczepień	Karty uodpornienia	0	
	Dokumentacja medyczna	0	
	Sprawozdawczość	0	
	Dokumentacja dot. łańcucha chłodniczego (rejestr temp.)	0	Wydawano zalecenia w tym zakresie
	Dokumentacja dot. gospodarki szczepionkami	0	
Braki i nieprawidłowości w zakresie wyposażenia niezbędnego do realizacji szczepień	Sprzęt do przechowywania szczepionek	0	
	Sprzęt do transportu szczepionek	0	
	Sprzęt, materiały i środki do przeprowadzenia szczepień	0	
	Zestaw przeciwwstrząsowy i resuscytacyjny	0	
	Wyposażenie stanowiska do mycia i dezynfekcji rąk personelu	0	

Procedury	Higieny rąk	0	
	Postępowania po ekspozycji	0	
	Postępowania z odpadami medycznymi	0	
	Postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym	0	
	Postępowania na wypadek awarii urządzeń chłodniczych i dopływu energii elektrycznej	0	
Inne	Przeprowadzanie kontroli wewnętrznej	0	

2. Postępowanie z osobami uchylającymi się od szczepień (wymienić jakie działania podejmowano):

W roku 2021 nie odnotowano znaczących wzrostów liczby zgłaszanych osób uchylających się od szczepień. Do osób uchylających się od szczepień obowiązkowych, zgłaszanych przez podmioty wykonujące szczepienia, wysyłane są rutynowo powiadomienia pisemne o powinności poddania obowiązkowym szczepieniom ochronnym dzieci pozostających pod ich opieką oraz informujące o ryzykach związanych z chorobami zakaźnymi stanowiącymi zagrożenie dla małych nieszczepionych dzieci, a także informujące o możliwości odpowiedzialności karnej zobowiązanego rodzica lub opiekuna z powodu narażenia osoby pozostającej pod opieką na niebezpieczeństwo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. W 2021 roku wystosowano **37 powiadomień, w tym 23 powiadomienia do osób należących do POZ na terenie miasta i gminy Mszczonów.**

3. Rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych

Lp.	Szczepienia, po których wystąpił NOP	Liczba NOP		
		Łagodne	Poważne	Ciężkie
1.	MMRvax Pro	2		
2.	Prevenar 13	1		
3.	Synflorix	1		
4.	DTP, Synflorix, Rotateq, Act-Hib, Euvax B	1		
5.	AstraZeneca, szczepienie p/Covid-19	6	1	1
6.	Comirnaty, szczepienie p/Covid-19	11	2	1
Razem		22	3	2

4. Szkolenia w zakresie szczepień ochronnych

Szkolenia przeprowadzone przez pracowników PSSE dla świadczeniodawców realizujących szczepienia	Szkolenia, w których uczestniczyli pracownicy PSSE
Nie przeprowadzono	1. Szkolenie dotyczące funkcjonalności zakładki NOP w systemie SEPIS

	2. Szkolenie dotyczące zasady sporządzania zapotrzebowania na szczepionki3. Wykład prof. Zielińskiego – Szczepionki p/Covid-19

5. Informacje (działania) dodatkowe np.: awarie, akcje szczepień, ew. skargi i interwencje, współpraca z biurami podróży itp.

W 2021 roku kontynuowano pracę w elektronicznym systemie dystrybucji szczepionek. Udzielano informacji dotyczących zasad przeprowadzania szczepień ochronnych.

Przeprowadzono działania związane ze zwolnieniem z rezerw szczepionki NeisVac-C przeciw Neisseria meningitidis grupy C, wydano 12 szczepionek do punktu szczepień na terenie powiatu żyrardowskiego.

W trakcie kontroli przeprowadzanych w punktach szczepień w podmiotach leczniczych zwracano uwagę na konieczność monitorowania temperatur w termotorbach w trakcie transportu szczepionek z PSSE do punktów szczepień oraz prowadzenie rejestru temperatur w trakcie transportu szczepionek. Zalecano także korzystanie z elektronicznego systemu monitoringu temperatur w lodówkach służących do przechowywania szczepionek w podmiotach leczniczych, w których taki system nie został jeszcze wprowadzony.

Nadzór nad chorobami zakaźnymi w powiecie żyrardowskim w 2021 roku

W 2021r. w powiecie żyrardowskim w związku z przypadkami zakażenia Covid-19 odnotowano:

- 5877 potwierdzonych przypadków Covid-19, w tym 896 przypadków zachorowania w mieście i gminie Mszczonów
- 404 osób hospitalizowano,
- 166 osób zmarło, w tym 26 zgonów w mieście i gminie Mszczonów
- kwarantanną z powodu kontaktu z osobami zakażonymi objęto 15 424 osób, w tym 2 418 osób z miasta i gminy Mszczonów .

Prowadzono również standardowy nadzór nad pozostałymi chorobami zakaźnymi.

Odnutowano:

- mniejszą w porównaniu do 2020r. (42) liczbę przypadków zachorowania na boreliozę (A69.2) – 29 przypadków w 2021r, nie odnotowano przypadków w mieście i gminie Mszczonów.
- 15 przypadków salmonelloz, w tym 4 przypadki zachorowania w mieście i gminie Mszczonów,
- 17 zakażeń rotawirusowych, w tym 3 przypadki zachorowania w mieście i gminie Mszczonów,
- zdecydowanie więcej w porównaniu do roku 2020r. (9) przypadków zakażeń Clostridium difficile tj. 53, w tym 5 przypadki zachorowania w mieście i gminie Mszczonów.
- zarejestrowano również więcej zachorowań na ospę tj. 271 w roku 2021r, w tym 12 przypadki zachorowania w mieście i gminie Mszczonów
- 1 zapalenie opon mózgowych wywołane przez Streptococcus pneumoniae (G00.1).

U 4 osób pokąsanych przez zwierzęta (głównie nieznane psy) konieczne były szczepienia przeciw wściekliznie, w tym u 1 osoby z miasta i gminy Mszczonów.

Prowadzono działalność informacyjną poprzez przekazywanie placówkom medycznym materiałów szkoleniowych i aktualnych wytycznych, zwłaszcza dotyczących zwalczania epidemii Covid-19.

Kontynuowano współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, lekarzami pierwszego kontaktu, laboratoriami diagnostycznymi.

Nadzór nad osobami chorymi na gruźlicę hodującymi bydło.

W 2021 r. nie odnotowano przypadków gruźlicy u osób hodujących bydło

III. SYTUACJA W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

1. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Wodociągi są podstawowymi urządzeniami zaopatrzenia ludności miast i wsi w wodę przeznaczoną do spożycia. Woda kontrolowana jest zarówno przez PPIS w Żyrardowie jak również w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządzających wodociągami. Zaopatrzenie w wodę w poszczególnych gminach przedstawia się następująco.

miasto/gmina	Wodociągi publiczne/lokalne	produkcja wody m ³ /24h	liczba badań	liczba zbadanych parametrów	zakwestionowane parametry
RAZEM:	25	11189,40	371	9282	
Miasto Żyrardów	Żyrardów	5194,40	57	1001	*Żelazo – 114 dni *Liczba bakterii grupy coli – 21 dni *Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2 °C – 28 dni
Miasto i Gmina Mszczonów	Mszczonów	1298,74	27	648	*Nieakceptowalny zapach – 25 dni *Liczba bakterii grupy coli – 9 dni
	Marków Towarzystwo	132,40	10	367	BRAK
	Badowo Dańki	151,20	12	287	*Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2 °C – 43 dni
	Piekary	249,40	10	369	*Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2 °C – 14 dni
	Osuchów	189,51	12	376	*Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C – 20 dni *Liczba bakterii grupy coli – 6 dni
	Osuchów II	3,75	7	332	*Ogólna liczba mikroorganizmów 22±2°C – 16 dni
	Wodociąg lokalny w Park of Poland	132,30	24	508	*Ogólna liczba mikroorganizmów 22±2°C – 10 dni *Chlor wolny – 3 dni
	Wodociąg lokalny w COS ZUS w Osuchowie	9,00	8	258	*Liczba bakterii grupy coli – 20 dni
Miasto i Gmina Wiskitki	Feliksów	1570,00	26	662	*Liczba bakterii grupy coli – 14 dni *Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2 °C – 7 dni
Gmina Radziejowice	Radziejowice	281,00	19	468	*Nieakceptowany zapach – 12 dni *Mangan – 64 dni *Żelazo – 64 dni

					*Liczba bakterii grupy coli – 41 dni
	Słabomierz	33,60	10	280	*Liczba bakterii grupy coli – 78 dni
	Korytów	212,00	15	343	*Nikiel – 24 dni *Mangan – 28 dni *Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C – 27 dni *Liczba bakterii grupy coli – 7 dni
	Krze Duże	413,00	18	467	*Mangan – 88 dni *Nieakceptowalny zapach – 33 dni *Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C – 15 dni
Gmina Puszcza Mariańska	Puszcza Mariańska	61,40	5	87	BRAK
	Budy Zaklasztorne	144,80	11	365	*Ogólna liczba mikroorganizmów 22±2°C – 22 dni
	Bartniki	374,10	14	358	*Nieakceptowalny zapach – 14 dni *Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C – 62 dni *Liczba bakterii grupy coli – 45
	Michałów	86,00	8	134	*Liczba bakterii grupy coli – 8 dni
	Kamion	115,30	14	364	*Nieakceptowalny zapach – 21 dni *Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C – 56 dni
	Stary Łajszczew	64,30	7	117	*Ogólna liczba mikroorganizmów 22±2°C – 83 dni
	Olszanka	54,70	6	117	*Liczba bakterii grupy coli – 10 dni
	Mrozy	228,90	15	351	*Nieakceptowalny zapach – 16 dni *Mangan – 15 dni *Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C – 3 dni
	Korabiewice	129,90	14	355	*Mangan – 25 dni *Nieakceptowalny zapach – 25 dni *Liczba bakterii grupy coli – 10 dni *Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C – 34 dni
	Wodociąg lokalny w Zakładzie Poprawczym w Studzieńcu	35,20	6	346	BRAK

	Wodociąg lokalny w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym w Wycześniaku	24,50	16	322	*Mangan – 30 dni *Żelazo – 30 dni *Nieakceptowalny zapach – 13 dni *Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C – 21 dni *Liczba enterokoków kałowych – 28 dni *Liczba bakterii grupy coli – 21 dni
--	--	-------	----	-----	---

Na terenie powiatu żyrardowskiego, w 2021 roku funkcjonowało 25 wodociągów, 21 wodociągów publicznych oraz 4 wodociągi lokalne/zakładowe.

W 2021 roku ramach urzędowej i wewnętrznej kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wykonano 371 badań laboratoryjnych, łącznie zbadano 9282 parametrów. Badania próbek wody obejmowały wskaźniki mikrobiologiczne, fizykochemiczne, organoleptyczne oraz stężenie promieniotwórczości w wodzie.

Jakość badanych próbek nie budziła większych zastrzeżeń. Sporadycznie występowały przekroczenia parametrów:

- Ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22±2°C
- Liczba bakterii grupy coli
- Chlor wolny
- Mangan
- Żelazo
- Nikiel
- Zapach

Każdorazowo po wystąpieniu ww. przekroczeń wydawano zawiadomienia o pogorszeniu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które obligowały zarządzających wodociągami do podejmowania działań naprawczych i przedstawienia prawidłowych wyników badań.

Badania nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych zawartości substancji promieniotwórczych w wodzie.

W oparciu o podjęte czynności przez zarządzających wodociągami i po przedłożeniu prawidłowych wyników badań, jakość wody pochodzącej z wodociągów publicznych i lokalnych powiatu żyrardowskiego, w badanym zakresie, odpowiadała wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Badanie ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella sp.

W ramach monitoringu jakości wody ciepłej przeprowadzone zostały badania wody w kierunku bakterii Legionella sp.

W 3 obiektach stwierdzono ponadnormatywną ilość bakterii Legionella sp., zostały wydane decyzje administracyjne nakazujące podjęcie działań naprawczych i przedstawienie prawidłowych wyników badań. Ponowne pobory nie wykazały przekroczenia bakterii Legionella sp.

2. Pływalnie

Na terenie powiatu żyrardowskiego w 2021 roku pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowały się następujące pływalnie.

Właściciele basenów prowadzą badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej dwa razy w miesiącu. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żyrardowie przeprowadza w ciągu roku jedno urzędowe badanie wody „basenowej”, jednocześnie sprawuje nadzór nad:

- ✓ stanem technicznym i higienicznym obiektu,
- ✓ wynikami badań wody wykonanymi przez właścicieli basenów,
- ✓ przestrzeganiem regulaminów pływalni.

miasto/gmina	plywalnia	Liczba poborów/ ocenionych próbek/parametrów	zakwestionowane badania/parametry
--------------	-----------	--	-----------------------------------

Żyrardów	Aqua	24 / 159 / 733	mętność, chloroform, potencjał redox, chlor związany
Mszczonów	Termy	19 / 133 / 1024	mętność, chlor wolny, utlenialność, <i>Escherichia coli</i> , <i>Pseudomonas aeruginosa</i> , <i>Legionella sp.</i> , potencjał redox, chloroform
Mszczonów	Deepspot	25 / 63 / 413	chloroform, chlor wolny, potencjał redox, ogólna liczba mikroorganizmów
Mszczonów/Wręcza	Park of Poland	17 / 542 / 4751	ogólna liczba mikroorganizmów, potencjał redox, mętność, chlor wolny
Radziejowice	Hotel Afrodyta	19 / 129 / 874	chlor wolny, chlor związany, ogólna liczba mikroorganizmów, mętność, pH, potencjał redox

3. Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpeli

Na terenie powiatu żyrardowskiego zostało zgłoszone 1 kąpielisko. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny kąpieliska oceniono jako odpowiedni. Brak zgłoszonych miejsc wykorzystywanych do kąpeli.

miasto/gmina	kąpielisko	liczba badań/parametrów	zakwestionowane badania/parametry	liczba wydanych ocen
Żyrardów	Zalew Żyrardowski	7 / 32	1 – sinice 1 - enterokoki	8

4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

Przeprowadzając kontrole sanitarne oceniano warunki sanitarno-techniczne pomieszczeń i ich funkcjonalność, postępowanie z narzędziami oraz postępowanie z odpadami. W zakładach kosmetycznych szczególny nacisk położono na zapobieganie zakażeniom oceniając:

- ✓ właściwe postępowanie z narzędziami wielorazowego użytku wykorzystywanymi do zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanki,
- ✓ stosowanie środków dezynfekcyjnych,
- ✓ opracowane i stosowane procedury mające na celu zapobieganie zakażeniom,
- ✓ właściwe postępowanie z odpadami potencjalnie zakaźnymi.

5. Obiekty komunikacji publicznej i środki transportu

• Środki transportu

Przeprowadzono kontrolę w autobusach komunikacji miejskiej oraz kontrole samochodów do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

• Obiekty komunikacji publicznej

Na terenie powiatu znajdują się 4 obiekty. Skontrolowano 2 dworce i 2 stacje kolejowe. Budynki dworców przystosowane są dla osób niepełnosprawnych.

• Obiekty hotelarskie (hotele i obiekty noclegowe)

Przeprowadzając kontrole sanitarne oceniano warunki sanitarno-techniczne pomieszczeń i ich funkcjonalność, postępowanie z bielizną czystą, brudną, środkami do sprzątania i do dezynfekcji.

• Obiekty zapewniające całodobową opiekę

Na terenie powiatu znajduje się 1 schronisko dla osób bezdomnych oraz placówki zapewniające całodobową opiekę dla osób starszych

• Ustępy publiczne

Przeprowadzono kontrole w ustępach publicznych

6. Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

Wydano:

- 22 decyzji zezwalających na ekshumacje zwłok,
- 4 postanowień dotyczące sprowadzenia zwłok z zagranicy,
- 2 decyzję zezwalającą na przewóz zwłok poza granice kraju.

IV. STAN HIGIENICZNO-SANITARNY ZAKŁADÓW PRACY

Sekcja Higieny Pracy obejmowała w 2021 r. nadzorem na terenie powiatu żyrdowskiego 320 zakładów zatrudniających 10330 pracowników w tym w zależności od liczby zatrudnionych pracowników:

do 9	155 zakładów
10-49	117 zakładów
50 – 249	41 zakładów
250 i więcej	7 zakładów.

W ramach nadzoru bieżącego w 2021 r. skontrolowano 139 zakładów, przeprowadzono ogółem 159 kontroli.

W celu przymuszenia pracodawców do poprawy warunków pracy i socjalno-sanitarnych wydano ogółem:

- 37 decyzji z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym 7 decyzji o zmianie terminu;
- 33 decyzje płatnicze.

W 2021 r. w 37 decyzjach administracyjnych wydano 81 nakazów.

W 2021 r. podczas kontroli sprawdzających stwierdzono wykonanie nakazów z decyzji wydanych w 2021r. i w roku wcześniejszym.

1. Choroby zawodowe, oceny narażenia zawodowego.

Do PSSE w Żyrardowie w 2021r. wpłynęło 6 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej oraz 3 prośby o sporządzenie ocen narażenia od innych stacji sanitarnych. **Brak zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych dotyczących mieszkańców gminy Mszczonów.**

W związku z powyższym:

Prowadzono 9 nowych postępowań w sprawie chorób zawodowych :

1 **postępowanie dotyczące** poz. 3.1 – Pylica płuc pracownik zatrudniony na stanowisku: górnik (**dla PPIS w Gliwicach**);

1 **postępowanie dotyczące** poz. 19.3 - Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe uszkodzenie łątkotki u osób wykonujących pracę w pozycji kłęczącej lub kucznej pracownik zatrudniony na stanowisku: pomocnik kamieniarza (**dla PPIS w Grodzisku Mazowieckim**);

1 **postępowanie dotyczące** poz. 20.1 - Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka **pracownik zatrudniony na stanowisku: operator linii (dla PPIS w Grodzisku Mazowieckim)**;

6 postępowań w związku z otrzymanymi przez PPIS w Żyrardowie zgłoszeniami podejrzenia choroby zawodowej:
poz. 26 - **Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (dotyczy boreliozy)**
pracownik zatrudniony na stanowisku: **leśniczy, szkólnik**
poz. 26 - **Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (dotyczy boreliozy)**
pracownik zatrudniony na stanowisku: **rolnik**;
poz. 6 – **Astma oskrzelowa** pracownik zatrudniony na stanowisku: **pomoc stolarza/stolarz**

poz. 12 – **Alergiczny nieżyt nosa** pracownik zatrudniony na stanowisku **pomoc stolarza/stolarz**

poz. 20.1 - **Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka** pracownik zatrudniony na stanowisku: **kierowca**

poz. **19.4 - Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie okołostawowe barku** pracownik zatrudniony na stanowisku: **kierowca**

1 postępowanie w sprawie choroby zawodowej rozpoczętej w 2020:

poz. **10 – Choroba Pluc – beryloza** – wydane Postanowienie nr 1/2021 o zawieszeniu postępowania w sprawie choroby zawodowej na podstawie art. 98 § 1 KPA na prośbę wnioskodawcy;

Zakończono **1** postępowanie w sprawie choroby zawodowej rozpoczętej w 2020 roku.

poz. **20.1 - Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka** pracownik zatrudniony na stanowisku: **aparatomy w rozlewni wódek**

Przekazano do PPIS w Grodzisku Mazowieckim **2** protokoły przesłuchania i **1** kartę oceny narażenia z 2020 roku.

Sporządzono **8** formularzy kart oceny narażenia zawodowego, wystawiono **2** karty stwierdzenia choroby zawodowej.

Wydano:

2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej:

- u pracownika zatrudnionego na stanowisku leśniczy, szkółkarz, **poz. 26 Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (borelioza)**
- u pracownika zatrudnionego na stanowisku **aparatomy w rozlewni wódek**, **poz. 20.1 - Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka**. Decyzja jest nieprawomocna.

Do Mazowieckiego Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Płocku, Oddział w Warszawie, Dział Diagnostyczno – Konsultacyjny, Poradni Chorób Zawodowych, 01-515 Warszawa, Al. Wojska Polskiego 25, przesłano sporządzoną na wniosek w/w poradni **2** oceny narażenia zawodowego wraz z całą zebraną dokumentacją:

- Dot. Podejrzenia choroby zawodowej **Astma oskrzelowa** pracownik zatrudniony na stanowisku: **pomoc stolarza/stolarz**;
- Dot. Podejrzenia choroby zawodowej **Alergiczny nieżyt nosa** pracownik zatrudniony na stanowisku **pomoc stolarza/stolarz**

Oczekiwanie na orzeczenie lekarskie.

2. Przekroczenia norm.

Na podstawie przeprowadzanych przez pracodawców pomiarów czynników szkodliwych w 2021r. nie stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych.

3. Czynniki rakotwórcze.

W **2021r.** na terenie powiatu w ewidencji znajdowały się **62** zakłady (w tym **26** zakłady na terenie gminy Mszczonów), w których występowały czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, przeprowadzono **20** kontroli, skontrolowano **19** zakładów (w tym **9** zakładów z terenu gminy Mszczonów).

W **16** zakładach skontrolowanych pracownicy pozostawali w narażeniu na czynniki fizyczne/procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym i w **3** zakładach pracownicy pozostawali w kontakcie z czynnikami chemicznymi o działaniu rakotwórczym.

W skontrolowanych w **2021r.** zakładach będących pod nadzorem PSSE w Żyrardowie w narażeniu pracowało **209** osób (w tym 44 osoby pracujące w zakładach na terenie gminy Mszczonów) i w kontakcie **18** osób (w tym 10 osób pracujących w zakładzie na terenie gminy Mszczonów).

W roku **2021r.** stwierdzono nieprawidłowości w **1** zakładzie dotyczące czynników rakotwórczych. Wydano **1** decyzję nakazującą w zakładzie znajdującym się na terenie gminy Mszczonów.

4. Czynniki biologiczne.

W roku **2021** skontrolowano **26** zakładów (w tym 4 zakłady z terenu gminy Mszczonów), w których przeprowadzono **27** kontroli.

Podczas kontroli stwierdzono uchybienia dotyczące czynnika biologicznego w 1 zakładzie, wydano 1 decyzję nakazującą. Brak uchybień w zakładach z terenu gminy Mszczonów.

W kontrolowanych zakładach występuje narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne należące do 2 i 3 grupy narażenia. Ogólna liczba pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych w skontrolowanych zakładach w 2021 r. wynosi **1153** (w tym **37 osób** w zakładach na terenie gminy Mszczonów).

5. Prekursory narkotyków kat. 2 i 3

Pod nadzorem PPIS w Żyrardowie znajduje się wg ewidencji **10 zakładów stosujących** prekursory oraz **1 zakład wprowadzający** prekursory kategorii 3 do obrotu. Na terenie gminy Mszczonów znajduje się 1 zakład stosujący prekursory kategorii 3.

W roku **2021** skontrolowano **5 zakładów** oraz przeprowadzono **5 kontroli** w zakresie stosowania prekursorów narkotyków. Brak kontroli w zakładzie z terenu gminy Mszczonów.

W ramach nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3 nie stwierdzono żadnych uchybień w związku z obowiązującą ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii.

6. Substancje i mieszaniny chemiczne

W **2021r.** w ramach nadzoru nad produktami chemicznymi przeprowadzono **71 kontroli**, w tym:

- **10** kontroli u dystrybutorów substancji chemicznych (w tym **3** kontrole w obiektach na terenie gminy Mszczonów),
- **61 kontroli u dalszych użytkowników** (**4** kontrole u formulatorów i **57** kontroli u stosujących substancje i ich mieszaniny (w tym 19 kontroli na terenie gminy Mszczonów)),

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Dokonano oceny **54** kart charakterystyki i **21** ocen oznakowania opakowań substancji i mieszanin chemicznych.

7. Detergenty

W 2021r. w ramach nadzoru nad detergentami skontrolowano na terenie powiatu żyrardowskiego **8** obiektów, przeprowadzono **8** kontroli (w tym 1 obiekt z terenu gminy Mszczonów)

W ramach nadzoru nad detergentami nie stwierdzono żadnych uchybień.

8. Produkty biobójcze

Na terenie powiatu żyrardowskiego znajduje się wg ewidencji **33 podmioty wprowadzające do obrotu produkty biobójcze**, w tym **2** podmioty zobowiązane do uzyskania pozwolenia na obrót produktem biobójczym, 2 podmioty mają uzyskane pozwolenie oraz **56 zakładów stosujących** produkty biobójcze.

W roku **2021** przeprowadzono **29 kontroli** w zakresie produktów biobójczych – **7** kontroli u podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze oraz **22** kontrole (w tym 5 kontroli na terenie gminy Mszczonów) u podmiotów stosujących produkty biobójcze w swojej działalności zawodowej.

9. Współpraca

Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego

Przed rozpoczęciem wakacji poinformowano właścicieli 15 firm prowadzących prace poza terenem zakładu o obowiązku prawidłowego zabezpieczenia miejsc wykonywania prac przed wtargnięciem niepowołanych osób (ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci) w związku z prowadzoną przez Starostwo Powiatowe w czasie wakacji akcją „Bezpieczne wakacje”.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy

1. W ramach postępowania w sprawach chorób zawodowych na bieżąco przesłano do wiadomości PIP: **2** decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej.
2. W trakcie przeprowadzanych kontroli w zakładach pracy sprawdzano, czy miały miejsce kontrole PIP, zapoznawano się z nakazami Państwowej Inspekcji Pracy oraz sprawdzano realizację wydanych przez PIP nakazów pokontrolnych.
3. Podczas kontroli w **3 zakładach**, w których działalność obejmuje przetwarzanie i konserwowanie mięsa oraz produkcję wyrobów z mięsa, włączając wyroby z mięsa drobiowego poinformowano pracodawców o prowadzonej kampanii „Dobry przepis na bezpieczeństwo”, realizowanej przez Państwową Inspekcję Pracy w latach 2019-2021.

Współpraca ze Służbą Medycyny Pracy

W ramach współpracy z Mazowieckim Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy:

1. Przesłano do wiadomości MWOMP **1** decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej.
2. Przesłano **1** skierowanie na badania w celu rozpoznania choroby zawodowej wraz z całą dokumentacją.
3. Na wniosek Poradni Chorób Zawodowych przesłano 2 karty oceny narażenia zawodowego 1 pracownika dotyczące 2 jednostek chorobowych.

W ramach współpracy z Wojewódzkim Szpitalem Zakaźnym w Warszawie ul. Wolska 37

1. Przesłano **1** skierowanie na badania w celu rozpoznania choroby zawodowej wraz z całą dokumentacją.
2. W ramach prowadzonego postępowania w sprawach chorób zawodowych przesłano wydaną **1** decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej.

Współpraca z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi

1. Wprowadzono **46** otrzymane od pracodawców informacje dot. narażenia na czynniki rakotwórcze i mutagenne do bazy danych czynników rakotwórczych „czyn_rak” za rok 2020 i przesłano do IMP.
2. Przesłano do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych IMP **2** karty stwierdzenia choroby zawodowej.

Współpraca z Centralnym Instytutem Ochrony Pracy Państwowym Instytutem Badawczym w Warszawie

1. Uczestniczono w kampanii „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy. Dźwigaj z głową”, rozdając materiały informacyjne podczas kontroli.

10. Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

Pracownicy zaangażowani w działania dotyczące nadzoru nad środkami zastępczymi w 2021r. – 2 osoby.

W ramach prowadzonych działań dotyczących środków zastępczych podejmowane były następujące działania:

11. Prowadzone postępowanie administracyjne, kontrole

1. W ramach „Bezpieczne wakacje 2021” skontrolowano 3 podmioty oferujące w sprzedaży e-papierosy i liqidy: „CASABLANCA Magdalena Kazimierska”, „VAPER” oraz Salon Gier Totalizatora Sportowego w Żyrardowie. W w/w obiektach nie stwierdzono sprzedaży środków zastępczych lub innych podejrzanych produktów.

12. Współpraca z Policją na terenie powiatu żyrardowskiego

Zwrócono się z prośbą do KPP w Żyrardowie o kontynuowanie nawiązanej w 2014 roku współpracy oraz Porozumienia podpisanego w 2019r. dot. wspólnych działań mających na celu rozpoznawanie i ostrzeganie o zagrożeniach związanych z zatruciami i podejrzeniami zatruc środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi zgodnie z zakresem posiadanych uprawnień ustawowych i kompetencji.

13. Współpraca z jednostkami służby zdrowia

Zwrócono się z prośbą do „Centrum Zdrowia Mazowsza Zachodniego” Sp. z o. o. o kontynuowanie nawiązanej w 2014 roku współpracy dotyczącej przypadków udzielania pomocy medycznej osobom, które uległy zatruciu środkami zastępczymi oraz przypomniano o konieczności terminowego przesyłania informacji odnotowujących lub wykluczających przypadki zatrucia tymi środkami wśród pacjentów, którym udzielane są świadczenia zdrowotne w jednostkach i komórkach organizacyjnych CZMZ Sp. z o. o.

W 2021 r. CZMZ w Żyrardowie nie odnotowano żadnych zatrucí środkami zastępczymi. Przeprowadzono jedno przesłuchanie mężczyzny, mieszkańca Żyrardowa, w sprawie zatrucia środkami zastępczymi, miejsce zatrucia i hospitalizacji - Grodzisk Mazowiecki.

IV. W ramach współpracy z innymi podmiotami

Sporządzono zestawienie zatrucí środkami psychoaktywnymi z powiatu żyrardowskiego dla Urzędu Gminy Wiskitki (Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

14. Działania profilaktyczne w zakresie zwalczania środków zastępczych, prowadzone przez PSSE w Żyrardowie

W 123 zakładach pracy przeprowadzono instruktaż i poradnictwo w zakresie dopalaczy oraz rozdano ulotki UWAGA RODZICE, DOPALACZE TO ŚMIERĆ, Uwaga NOWE NARKOTYKI.

15. Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonych kontroli przez pion Sekcji Higieny Pracy, przedstawionych informacji w obecnym opracowaniu, współpracy z przedstawicielami firm ocena stanu sanitarnego powiatu żyrardowskiego za 2021 r. w zakresie zagadnień realizowanych przez pion higieny pracy jest dobra.

V. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA ORAZ PRZEDMIOTÓW DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ I KOSMETYKÓW.

W 2021 r. skontrolowano 160 obiektów (w 2020 r. 149) spośród 878 zarejestrowanych (w 2020 r. 995). W 2021 roku przeprowadzono ogółem 452 kontrole, w tym 3 kontrole kompleksowe, 16 sprawdzających, 147 tematycznych, 29 interwencyjnych, 257 kontroli granicznych.

Kontrole tematyczne przeprowadzane były planowo w obiektach objętych wzmocnionym nadzorem i dotyczyły obszarów, w których stwierdzono niezgodności; doraźnie w obiektach, w których stwierdzono uchybienia; na wniosek strony, w celu uzyskania zaświadczeń do przetargów czy też innych zezwoleń.

Sklasyfikowano 3 obiekty na podstawie obowiązujących arkuszy oceny stanu sanitarnego. W 2021 roku nałożono 16 mandatów na łączną kwotę 8500 zł (średnio 531 zł), (w 2020 r. 37 na kwotę 12500 zł - średnio 338 zł), wydano następujące decyzje merytoryczne:

- 3 restrykcyjne
- 68 zatwierdzających
- 4 zatwierdzające warunkowo
- 7 na wykreślenie z rejestru
- 2 unieruchomienia

oraz

- 102 decyzje płatnicze
- 10 pism o przekazaniu sprawy
- 60 pism do podmiotów o wynikach badań pobranych próbek
- 51 zaświadczeń o wpisie do rejestru podmiotów zatwierdzonych
- 36 opinii samochodów i projektów.

Rozpatrzono 32 interwencje, z czego w 15 przypadkach zarzuty potwierdziły się.

Pracownicy Sekcji HŻŻiPU przeprowadzili również 34 kontrole dotyczące przestrzegania nakazów i zakazów w związku z ogłoszeniem stanu epidemii. 9 z nich przeprowadzono wspólnie z Policją. Zostały one wykazane w działaniach Sekcji Epidemiologii. Podczas tych kontroli nałożono 17 mandatów na kwotę 900 zł.

1. Zatrucia pokarmowe

Nie zgłoszono podejrzenia zatrucia pokarmowego.

2. Powiadomienia alarmowe dotyczące żywności i wyrobów do kontaktu z żywnością.

RASFF (system ostrzegania - żywność i przedmioty użytku)

W analizowanym okresie do PSSE w Żyrardowie zgłoszono 78 powiadomień alarmowych w ramach systemu RASFF.

Magazyny

RASFF – wpłynęło 15 powiadomień alarmowych. Po sporządzeniu listy dystrybucji i przesłaniu ich do PSSE na terenie Polski produkty ujęte w powiadomieniach zostały wycofane z obrotu, a następnie zwrócone bezpośrednio do producenta lub przekazane firmie utylizacyjnej.

Markety

RASFF – wpłynęły 4 powiadomienia alarmowe. Kwestionowane produkty wycofano z 1 marketu zgodnie z obowiązującymi procedurami. W pozostałych przypadkach produkty zostały sprzedane indywidualnym klientom bez możliwości identyfikacji.

Pozostałe sklepy, w tym apteki

RASFF – wpłynęły 22 powiadomienia alarmowe. Kwestionowane produkty wycofano z 13 punktów zgodnie z obowiązującymi procedurami. W pozostałych przypadkach produkty zostały sprzedane indywidualnym klientom bez możliwości identyfikacji.

Żywnienie zbiorowe

RASFF – wpłynęły 3 powiadomienia alarmowe. Kwestionowane produkty wycofano z 3 obiektów zgodnie z obowiązującymi procedurami. W pozostałych przypadkach produkty zostały sprzedane indywidualnym klientom bez możliwości identyfikacji.

Pozostałe 34 powiadomienia dotyczyły obecności bakterii salmonella w mięsie drobiowym. Produkty były jednak po terminie przydatności do spożycia i nie były podejmowane działania.

RAPEX (system ostrzegania – kosmetyki)

RAPEX - nie zgłoszono powiadomień.

3. Nadzór nad żywnością wzbogacaną:

Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną (tematyczną) w związku z otrzymanym z GIS pismem dotyczącym środka spożywczego pn. „**Cukierki walerianowe z ekstraktem waleriany i z olejkiem lawendy**”. Ustalono, na podstawie dokumentacji oraz informacji zawartej na etykiecie środka spożywczego, iż podmiotem odpowiedzialnym za wprowadzenie do obrotu wymienionego środka spożywczego jest przedsiębiorca działający pod nazwą: Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „IZAKPOL” EXPORT-IMPORT Piotr IZAK w Żyrardowie. Stwierdzono, iż podmiot odpowiedzialny za wprowadzanie do obrotu ww. środka spożywczego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej dokonał zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 2021 ze zm.) obowiązku powiadomienia Głównego Inspektora Sanitarnego o zamiarze wprowadzania do obrotu ww. produktu. Podmiot złożył do organu tj. GIS, wymagane dokumenty dotyczące rejestracji ww. środka zgodnie z art. 29 ust. 2 wyżej powołanej ustawy. Główny Inspektor Sanitarny na podstawie złożonych dokumentów stwierdził, iż „zaproponowana kwalifikacja zgłoszonego produktu jest prawidłowa”. Informacja ta znajdowała się do dnia 8 marca 2021 r. w rejestrze publicznym produktów objętych powiadomieniem o pierwszym wprowadzaniu do obrotu, prowadzonym przez GIS. Informacja o treści „nie prowadzono postępowania” przy jednoczesnym podaniu, iż „zaproponowana kwalifikacja jest prawidłowa” - zgodnie z dostępną na stronie GIS interpretacją danych w rejestrze oznacza, iż „specyfikacja przedstawiona w powiadomieniu nie budzi zastrzeżeń co do kwalifikacji

produktu”. Producent wprowadzał zatem do obrotu ww. produkt zgodnie z zaakceptowaną przez GIS kwalifikacją zgodnie z otrzymanym pismem z dnia 20 października 2015 r. Ponadto, ze złożonych wyjaśnień podmiotu odpowiedzialnego za wprowadzenie produktu na rynek polski i okazanych dokumentów wynika też, iż w okresie od dokonanej rejestracji (tj. 11.04.2015 roku), nie były wprowadzane żadne zmiany co do składu i prezentacji przedmiotowego produktu. Mając na uwadze powyższe na tym etapie postępowania, PPIS w Żyrardowie nie znalazł podstaw do nałożenia na podmiot decyzji o wycofaniu z obrotu, gdyż postępowanie o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, zostało zakończone przez uprawniony do tego organ. O rozpoczęciu ponownej weryfikacji ww. produktu informuje wydane przez GIS postanowienie z dnia 3 marca 2021 r. znak: BŻ.NF.442.259.2021.KC.2 nakładające na podmiot odpowiedzialny za wprowadzenie produktu na rynek polski tj. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „IZAKPOL” EXPORT-IMPORT Piotr IZAK w Żyrardowie, obowiązek przedłożenia opinii URPL, WMiPB. O nie dopełnieniu powyższego obowiązku przez przedsiębiorcę GIS informuje w piśmie z dnia 26 stycznia 2022 r. Wobec powyższych informacji i zebranych dokumentów w sprawie, w ocenie PPIS nadrzędne jest uzyskanie jednoznacznego stanowiska GIS co do kwalifikacji ww. produktu, co umożliwi podjęcie właściwych działań wobec podmiotu.

4. Nadzór nad żywnością bezglutenową:

Wytwórnice żywności bezglutenowej:

- Zakład Produkcji Cukierniczej Box Nowe Kozłowice 78, Wiskitki. Zakład produkuje wyroby cukiernicze, w tym żywność bezglutenową. Produkowane są ciastka bezglutenowe, : jaglane (z nasionami, orzechami, gryczane, kokosowe, marchewkowe, jabłkowe).
- Zakład Produkcji Cukierniczej FLIS Sp. J., Kuranów 12, 96 - 325 Radziejowice. Zakład produkuje wyroby cukiernicze, w tym żywność bezglutenową. Produkowane są wafle bezglutenowe (z kremem waniliowym, kakaowym).

Pobrano do badań próby na zawartość glutenu – nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Nadzór nad suplementami diety

Informacja dotycząca wyników śledzenia portali internetowych – ze względu na obsadę kadrową działania prowadzone były sporadycznie.

6. Jakość zdrowotna żywności

W okresie sprawozdawczym w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano do badań 203 próby. Żadnej z pobranych prób nie zakwestionowano.

7. Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

W dniu 16 listopada 2018 r. podpisane zostało porozumienie z IW zgodnie, z którym nie jest planowane przekazywanie zakładów, jak również lista obiektów objęta wspólnym nadzorem nie uległa zmianie.

W 2021 r. nie prowadzono kontroli wspólnie pracownikiem IW.

Prowadzono kontrole w zakresie pochodzenia mięsa w aspekcie zapobiegania ASF.

8. Współpraca z ze Starostwem Powiatowym

W ramach współpracy ze Starostwem Powiatowym przeprowadzono akcję „Bezpieczne wakacje”. Podczas kontroli szczególną uwagę zwrócono na warunki przechowywania artykułów łatwospusujących oraz terminy przydatności do spożycia artykułów spożywczych będących w sprzedaży.

Na terenie powiatu żyrardowskiego objęty nadzorem sekcji był Klub jeździecki „HUZAR” w Józefowie

Przeprowadzono kontrolę turnusu w miesiącu lipcu. Podczas kontroli dokonano przeglądu pomieszczeń magazynowych, kuchni wraz ze zmywalnią naczyń stołowych. Środki spożywcze łatwo psujące

przechowywano prawidłowo w urządzeniach chłodniczych, w prawidłowej temperaturze. Zapewniona była prawidłowa segregacja artykułów spożywczych. Pracownicy byli ubrani w prawidłową odzież roboczą i posiadali aktualne orzeczenia lekarskie. Prowadzono na bieżąco dokumentację z zakresu GHP/GMP. Upowszechniano w nadzorowanych zakładach wiedzę w zakresie profilaktyki zatruc pokarmowych.

9. Kontrola graniczna

Łącznie wystawiono 1071 świadectw. Poddano ocenie 2704 partie towaru, przeprowadzono 257 oględzin towarów.

Wystawiono również 187 certyfikatów dla towarów eksportowanych do państw trzecich. Poddano ocenie 1067 partii towaru.

Na terenie powiatu 12 firm zajmuje się importem i/lub eksportem środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Wykaz importowanych środków spożywczych:

- gumy do żucia,
- cukierki bezcukrowe – ziołowe,
- konserwy owocowe,
- przyprawy do chipsów,
- chipsy kukurydziane.

Spośród importowanych środków spożywczych największą liczbę świadectw wydano dla grupy: chipsy kukurydziane.

Wykaz eksportowanych środków spożywczych:

- batony czekoladowe,
- wyroby ciastkarskie tj. ciasteczka kruche z nadzieniem lub bez, ciastka z kawałkami czekolady, ciasteczka maślane, herbatniki, biszkopty z galaretką, wafle, wafelki (rurki) z kremem, praliny z kremem
- czekolady z nadzieniem i bez nadzienia,
- kremy czekoladowe w tubkach,
- cukierki czekoladowe,
- kakao,
- czekolada do picia,
- landryny owocowe i miętowe.

Spośród eksportowanych środków spożywczych największą liczbę świadectw wydano dla grupy: wafelki z kremem.

10. Podsumowanie i wnioski

W związku z trwającą w 2021 roku epidemią Covid-19 bieżący nadzór sanitarny nad zakładami był ograniczony. Tym niemniej udało się:

- terminowo przeprowadzać kontrole związane z zatwierdzaniem obiektów,
- rozpatrywać w ustawowym terminie zwiększoną o prawie 100% ilość interwencji,
- załatwić bardzo dużą ilość wniosków o dokonanie granicznej kontroli towarów zarówno importowanych jak i eksportowanych
- dokonać rocznego poboru wyznaczonych prób.

VI. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

W 2021 r. zaopiniowano ogółem **10** projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin powiatu żyrardowskiego (*o 7 mniej niż w roku 2020*), w tym:

✓ miasta Mszczonów i gminy Mszczonów – 4 (*o 3 mniej niż w roku 2020*)

✓ miasta Żyrardów – 4 (*tyle samo co w roku 2020*)

w tym 2 razy odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla *zmiany* miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ponadto 1 raz nie wyrażono zgody na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla *zmiany* miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

✓ gminy Wiskitki – 1 (*o 1 mniej niż w roku 2020*)

✓ gminy Puszcza Mariańska – 1 (*o 1 więcej niż w roku 2020*)

Wniosku o wydanie ww. opinii nie wносиła w roku 2021 gmina Radziejowice (*w roku 2020 wydano 2 opinie*).

Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Mszczonowa dotyczyły przeznaczenia obszarów na tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, tereny zabudowy usługowej, tereny gospodarki odpadami, ponadto wyznaczano tereny zieleni, układy komunikacyjne obsługujące arealy, a także tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z dopuszczeniem usług. W gminie Mszczonów wyodrębniano tereny zabudowy usługowej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i/lub zabudowy usługowej, tereny rolnicze, tereny lasów, tereny infrastruktury technicznej; zachowywano tereny związane z ciekami, łąkami, zadrzewieniami. W ww. strefach projekty wskazywały na zaopatrzenie w wodę z istniejących i projektowanych sieci wodociągowych, a do czasu ich powstania z indywidualnych źródeł; odprowadzanie ścieków bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej, a do czasu jej powstania do szczelnych zbiorników bezodpływowych z docelowym wywozem do oczyszczalni ścieków, dopuszczały także budowę lokalnych systemów oczyszczania ścieków; podczyszczanie ścieków przemysłowych w urządzeniach podczyszczających do określonego przepisami odrębnymi poziomu przed zrzutem do odbiornika; zaopatrzenie w energię elektryczną w oparciu o istniejącą i projektowaną sieć elektroenergetyczną, dopuszczały wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, z określonymi wyjątkami; zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła, z preferencją ekologicznych czynników grzewczych; właściwe postępowanie z odpadami w obrębie działek. Projekty zwracały uwagę na konieczność ograniczenia uciążliwości terenów produkcyjno-usługowych dla obszarów sąsiednich.

Wydano **18** opinii w sprawach ustalenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko do projektów mpzp gmin (*2 razy więcej niż w roku 2020*), w tym:

✓ w mieście i gminie Mszczonów – 7 (*o 3 więcej niż w roku 2020*)

w tym 1 dot. *zmiany* studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

✓ w gminie Radziejowice – 4 (*o 2 więcej niż w roku 2020*)

w tym 1 dot. *zmiany* studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

✓ w mieście Żyrardowie – 4 (*o 3 więcej niż w roku 2020*)

✓ w gminie Wiskitki – 2 (*dot. w sumie 7 spraw*) (*tyle samo co w roku 2020*)

✓ w gminie Puszcza Mariańska – 1 (*o 1 więcej niż w roku 2020*)

Dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko wydano **36** opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (*o 8 więcej niż w roku 2020*), dla przedsięwzięć nie nałożono obowiązku sporządzenia raportu.

Przedsięwzięcia planowane są w:

- miście i gminie Mszczonów – 20
- gminie Radziejowice – 2
- miście Żyrardów – 5
- gminie Wiskitki – 6
- gminie Puszcza Mariańska – 3

Inwestycje w miście i gminie Mszczonów dotyczyły m.in. zmiany sposobu użytkowania hal magazynowych na potrzeby zakładu gospodarowania odpadami, budowy i eksploatacji zespołu magazynowo-usługowo- produkcyjnego wraz z przestrzeniami socjalno-administracyjnymi z towarzyszącą infrastrukturą, w tym zespołami parkingów, budowy elektrowni słonecznych / farm fotowoltaicznych, budowy punktu zbierania odpadów wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną - przy oczyszczalni ścieków, przebudowy i rozbudowy istniejącego budynku hali produkcyjno-magazynowej działającego zakładu, budowy punktu zbierania piasków z czyszczenia kanalizacji deszczowej, studzienek i pompowni wraz z instalacją uzupełniającą i niezbędną infrastrukturą techniczną - przy oczyszczalni ścieków.

Powiat żyrardowski w roku 2021 przyciągnął głównie Inwestorów warszawskich (12 inwestycji), ponadto z Poznania, Bydgoszczy, Szczecina (5). W ubiegłym roku aktywność podjęło bądź kontynuowało 7 inwestorów z powiatu żyrardowskiego. Aktywność podjęły firmy z okolicznych powiatów (pruszkowski, piaseczyński, ponadto pabianicki i zgierski).

Część przedsięwzięć realizowana była w ramach inwestycji gminnych - budowa sieci kanalizacji sanitarnej (3), wykonanie zastępczej studni eksploatacyjnej na potrzeby komunalnego ujęcia wód podziemnych (1), modernizacja (przebudowa) oczyszczalni ścieków oraz przebudowa przepompowni (1), rozbudowa drogi powiatowej (1), budowa wiaduktu nad linią kolejową (1), rozbiórka istniejącego i budowa nowego mostu wraz z dojazdami (1).

Wydano **1** opinię nt. środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięć *(o 4 mniej niż w roku 2020)*.

Wydano **3** opinie sanitarnych o projektach architektoniczno-budowlanych *(o 3 mniej niż w roku 2020)*.

Rozpatrzono **40** zgłoszeń zakończenia budowy obiektów budowlanych, które dotyczyły głównie budynków mieszkalnych jednorodzinnych i budynków mieszkalnych wielorodzinnych, w mniejszym stopniu remontów, rozbudowy i przebudowy istniejących obiektów. Ponadto rozbudowano odcinek drogi wojewódzkiej i wybudowano odcinek autostrady A2. W obszarze tym obserwuje się niewielką tendencję malejącą w stosunku do roku 2020, gdzie zgłoszono 50 obiektów do odbioru.

Zrealizowano m.in. następujące inwestycje:

- gmina i miasto Mszczonów:
 - plac na potrzeby zbierania odpadów przemysłowych wraz z obiektami budowlanymi,
 - obiekty zakładu górniczego,
 - rozbudowa i przebudowa budynku remizy OSP w Grabcach Tow.,
 - budowa ulicy (rozbudowa drogi gminnej),
 - budowa sieci kanalizacji sanitarnej,
- gmina Radziejowice:
 - samoobsługowa myjnia bezdotykowa trzystanowiskowa,
- miasto Żyrardów:
 - rozbudowa istniejącego zakładu kamieniarskiego,
 - rozbudowa istniejącej kotłowni zakładowej,

- remont i przebudowa budynku „Starej Tkalni” oraz zmiana funkcji na handlowo-usługową,
- rozbudowa drogi powiatowej,
- mała gastronomia w zabytkowym budynku usługowym,
- rozbudowa istniejącej restauracji,
- gmina Wiskitki:
 - rozbudowa budynku OSP w Nowym Orszewie,
- gmina Puszcza Mariańska:
 - budowa sieci wodociągowej.

W zakresie oddawania do użytku nowych inwestycji inspekcja sanitarna uczestniczyła w odbiorach **16** obiektów (*o 4 mniej niż w roku 2020*), w tym 15 kontroli przeprowadzono przy współudziale przedstawicieli merytorycznych działów. W 4 obiektach stwierdzono nieprawidłowości, dotyczące głównie względów formalnych – braku wymaganych dokumentów. W 2 przypadkach wydano sprzeciw; nie było konieczności wykonywania rekontroli.

Przedsięwzięcia zrealizowane zostały w:

- **mieście i gminie Mszczonów – 7**
- gminie Radziejowice – 1
- gminie Puszcza Mariańska – 2
- mieście Żyrardów – 5
- gminie Wiskitki – 1

VII. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY ZAKŁADÓW NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWEK WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

1. W ewidencji Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarnej–Epidemiologicznej w Żyrardowie w 2021r. były 133 placówki, w tym 83 placówki stałe oraz 50 placówek sezonowych tj.:
 - a. placówki stałe
 - 8 żłobków (1 publiczny i 7 niepublicznych)
 - 1 klub dziecięcy - niepubliczny
 - 25 przedszkoli (14 publicznych i 11 niepublicznych, w tym 1 specjalne)
 - 23 szkoły podstawowe (21 publicznych i 2 niepubliczne)
 - 4 licea ogólnokształcące – publiczne
 - 1 szkoła branżowa I i II stopnia - publiczna
 - 1 szkoła policealna – niepubliczna
 - 6 zespołów szkół – publicznych
 - 1 szkoła wyższa – niepubliczna
 - 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy - publiczny
 - 1 placówka z pobytem stałym (zakład poprawczy) – publiczna
 - 1 placówka wsparcia dziennego – publiczna
 - 1 młodzieżowy dom kultury – publiczny
 - 1 ognisko pracy pozaszkolnej – niepubliczne
 - 1 ogród jordanowski – publiczny
 - 5 pozaszkolnych placówek specjalistycznych (1publiczna i 4 niepubliczne)
 - 2 placówki wychowania pozaszkolnego - niepubliczne
 - b. placówki sezonowe
 - 7 placówek wypoczynku zimowego - w miejscu zamieszkania
 - 43 placówki wypoczynku letniego (33 w miejscu zamieszkania i 10 w formie wyjazdowej).

Kontrole przeprowadzono w 29 placówkach tj. w 21,8% wszystkich placówek będących pod nadzorem. Ogółem przeprowadzono 33 kontrole, z czego 26 kontroli w placówkach stałych i 7 kontroli w placówkach sezonowych.

W wyniku kontroli wydano 3 decyzje administracyjne zobowiązujące podmioty do zapewnienia prawidłowego stanu technicznego budynków szkolnych oraz zapewnienia ogrodzenia terenu szkoły (dotyczy szkół podstawowych na terenie gminy Żyrardów i gminy Radziejowice) oraz 1 decyzję opiniującą warunki lokalowe żłobka w obiekcie zlokalizowanym na terenie miasta Żyrardów. Wydano 1 opinię sanitarną dotyczącą warunków lokalowych poradni psychologiczno-pedagogicznej w Żyrardowie.

W trakcie nadzoru nad placówkami nie stwierdzono uchybień natury porządkowej w związku z tym nie stosowano karania mandatowego.

W związku z zagrożeniem epidemiologicznym dla uczniów spowodowanym epidemią COVID-19 na wniosek dyrektorów szkół i przedszkoli wydano 215 pozytywnych opinii o zawieszeniu zajęć prowadzonych w trybie stacjonarnym i przejściu na zdalny tryb nauczania, w tym 11 opinii dla przedszkoli i 204 opinie dla szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Spośród 215 w/w opinii 35 opinii dotyczyło zawieszenia zajęć w trybie stacjonarnym w szkołach zlokalizowanych na terenie gminy Mszczonów.

2. Analiza warunków sanitarno-higienicznych

a. warunki techniczne i porządkowe:

Spośród 29 skontrolowanych placówek 2 placówki są w złym stanie technicznym co stanowi 6,8% wszystkich skontrolowanych placówek.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami kwalifikującymi te placówki do kategorii „budynki w złym stanie technicznym” były:

- zły stan techniczny okien (okna zniszczone, nieuszczelne, źle się otwierają i domykają,
- zły stan techniczny stolarki drzwiowej wewnętrznej,
- zły stan techniczny i estetyczny ścian i sufitów.

W ubiegłym roku przeprowadzono kapitalny remont pomieszczeń internatu w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Żyrardowie przy ul. Środkowej 35 – prowadzone prace obejmowały remont i malowanie ścian i sufitów, położenie nowej glazury w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych, wymianę instalacji elektrycznej i lamp oświetleniowych, wymianę urządzeń sanitarnych, remont podłóg i wymianę wykładzin/paneli lub terakoty.

W 2021r. w pomieszczeniach istniejącego przedszkola zlokalizowanego w Mszczonowie przy ul. Warszawskiej 39 został utworzony żłobek SMERFUŚ, a dwa obiekty zlokalizowane w Żyrardowie zostały przeniesione do nowowyprowadzonych budynków tj. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna HUŚTAWKA w Żyrardowie i Miejskie Przedszkole Nr 6 w Żyrardowie.

b. warunki do utrzymania higieny:

Wszystkie placówki nauczania i wychowania zlokalizowane są w budynkach podłączonych do sieci wodociągów, a użytkownicy tych placówek mają zapewniony stały dostęp do zimnej i ciepłej wody.

Spośród 29 skontrolowanych placówek w 5 placówkach brak podłączenia do sieci kanalizacyjnych, placówki te posiadają zbiorniki bezodpływowe – szamba.

Placówki bez sieciowej kanalizacji stanowią 17,2% spośród wszystkich placówek skontrolowanych w 2021 roku.

Nie w każdej placówce zachowane są standardy dostępności do urządzeń sanitarnych - w jednej szkole ponadpodstawowej stwierdzono niewystarczającą liczbę umywalk dla chłopców – dotyczy szkoły w Żyrardowie.

3. Analiza w zakresie higienizacji procesów nauczania:

a. dostosowanie mebli do wzrostu uczniów

W 2021 roku we wszystkich kontrolowanych szkołach dokonano oceny mebli edukacyjnych (ławek i krzeseł) pod kątem posiadania certyfikatów oraz oznakowania i zestawienia mebli zgodnie z wymaganiami określonymi aktualną normą - nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

b. higiena pracy umysłowej

Higienicznej oceny rozkładu zajęć lekcyjnych dokonano w 3 szkołach podstawowych. Ogółem oceniono plan zajęć w 18 oddziałach – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dokonano również oceny pod kątem zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych. Stwierdzono, iż w każdej skontrolowanej szkole zapewniono taką możliwość. W większości szkół uczniowie pozostawiają przybory i podręczniki w szafkach w izbach lekcyjnych przypisanych do danej klasy – każdy uczeń ma wydzieloną półkę lub szufladę. W części szkół zakupiono do tych celów specjalne metalowe szafki, które są ustawione na korytarzach szkolnych.

4. Sytuacja w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i zespołach szkół.

W 2021 roku skontrolowano 6 szkół pod kątem dożywiania uczniów, z czego w 5 szkołach wydawane były posiłki w formie obiadów (w 4 szkołach posiłki były przygotowywane na miejscu, a w 1 szkole dowożone przez firmę cateringową).

W 3 szkołach wydawano posiłki jednodaniowe – skorzystało z nich 48 uczniów,

W 2 szkołach wydawano posiłki dwudaniowe - skorzystało z nich 23 uczniów.

Na 71 wydawanych posiłków (jedno i dwudaniowych obiadów) – 15 posiłków było finansowanych przez MOPS/GOPS tj. 21,1% spośród wszystkich posiłków.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Pracownik na Samodzielnym Stanowisku ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w roku 2021 realizował wyznaczone zadania zajmując się działalnością dydaktyczną, wychowawczą, informacyjno-programową polegającą na: inicjowaniu, organizowaniu, prowadzeniu, koordynowaniu, oraz nadzorowaniu działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia wśród uczniów i kadry podmiotów szkolno-wychowawczych oraz pozostałej społeczności lokalnej.

Sposób realizacji zadań był zgodny z wytycznymi Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, zaleceń Ministerstwa Zdrowia, propozycji Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej, porozumień zawartych z partnerami realizowanych przedsięwzięć, a także z wynikających bieżących potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu żyrardowskiego biorąc pod uwagę sytuację epidemiczną która wystąpiła w roku 2021.

Zrealizowano przedsięwzięcia zmierzające do propagowania zasad higieny, kształtowania prawidłowych nawyków żywieniowych, po które produkty spożywcze warto sięgać, propagowanie aktywności fizycznej. Wskazywano metody zapobiegania chorobom, w tym zakaźnym, szerzono idee odpowiedzialności za dokonywanie wyborów służących zdrowiu. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia w roku 2021 współpracowała z instytucjami i organizacjami w zakresie zdrowia publicznego, w tym z: placówkami oświatowo – wychowawczymi, zakładami opieki zdrowotnej, samorządem lokalnym, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi oraz środkami masowego przekazu. Wzorem lat ubiegłych partnerami byli tu między innymi: Starostwo Powiatowe w Żyrardowie - Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki, Urząd Miasta Żyrardowa Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Edukacji, Komenda Powiatowa Policji w Żyrardowie, Straż Miejska w Żyrardowie, Centrum Zdrowia Mazowska Zachodniego w Żyrardowie, PGK, Centrum Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji AQUA, Stowarzyszenie AMAZONKI, Media lokalne.

W 2021 roku realizowane były programy prozdrowotne o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i powiatowym, kampanie społeczne, narady, szkolenia, prelekcje, konsultacje i porady metodyczne i merytoryczne, instruktaże i rozmowy indywidualne.

Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia w PSSE w Żyrardowie realizowała w ubiegłym roku w ramach **Interwencji Programowych:**

1. Ogólnopolskie programy edukacyjne:

Skąd się biorą produkty ekologiczne - ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.. Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli **w wieku 5-6 lat**. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat poprzez:

- zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne,
- kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych.

W programie wzięło udział 320 przedszkolaków z 9 przedszkoli z terenu powiatu żyrardowskiego. Łączna ilość odbiorców: **757 osoby**

Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV, podejmujący działania dotyczące profilaktyki HIV/AIDS, który realizowany jest w oparciu o Harmonogram realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS opracowany na lata 2017-2021. Podejmowane działania dotyczyły profilaktyki zakażeń HIV wśród ogółu społeczeństwa oraz wśród osób o zwiększonym poziomie zachowań ryzykownych. Miały one na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS oraz promocję testowania w kierunku HIV. PSSE w Żyrardowie realizowało kampanię edukacyjno-informacyjną na stronie PSSE Żyrardów, facebook/ funpage oraz poprzez dystrybucje broszur, ulotek, książeczek dla ogółu społeczeństwa (w tym podmioty szkolno-wychowawcze, placówki zdrowia, szpital, miejsca pracy, miejsca wypoczynku na terenie pow. żyrardowskiego)

W 2021 roku liczba podmiotów objętych programem wynosiła 25, a liczbę odbiorców oszacowano na 3458.

Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia w PSSE w Żyrardowie realizowała w ubiegłym roku również Interwencje Nieprogramowe ogólnopolskie, wojewódzkie oraz powiatowe dotyczące:

1. **ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ TYTONIU, ŚWIATOWY DZIEŃ RZUCANIA PALENIA, E- papierosy** – w programie wzięło udział 31 podmiotów, a liczbę odbiorców oszacowano na **4558 osób**.
2. **PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA, AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ I PRAWIDŁOWEGO ODŻYWIENIA** - program edukacji skierowany do uczniów klas gimnazjalnych, uczniów klas V-VI szkół podstawowych, rodziców i opiekunów. Program kształtuje postawy i zachowania w zakresie prawidłowego żywienia i uprawiania aktywności fizycznej. W 2021 roku liczba podmiotów realizujących program wynosiła **3**, a liczbę odbiorców oszacowano na **539 osób**
W tym Kampania Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności „Wybieraj bezpieczną żywność” **EFSA** dot. wymagań bezpieczeństwa i higieny żywności oraz substancji dodatkowych w żywności. Liczba odbiorców oszacowana na **400**.

3. **PROFILAKTYKA GRYPY**- interwencja zwracająca szczególną uwagę na podnoszenie świadomości ludzi w zakresie wszelkich czynności związanych z zabezpieczeniem przed zarażeniem, postępowaniem w przypadku zachorowania, jak również zmniejszeniem ryzyka powikłań pogrypowych. W 2021 roku liczba podmiotów realizujących program wynosiła 4, a liczbę odbiorców oszacowano na 318,50 osób
4. **PROFILAKTYKA CHORÓB WIRUSOWYCH ZAKAŻNYCH, W TYM: CHORÓB ODZWIERZĘCYCH, WIRUSOWEGO ZAPALENIA WĄTROBY B, C, HCV, HPV, WZW** - Celem programu było zmniejszenie obciążenia zdrowotnego populacji Polski skutkami zakażeń HCV, HPV, WZW Zwiększenie wiedzy o epidemiologii, czynnikach ryzyka, obrazie chorobowym oraz profilaktyce zakażeń wśród młodzieży. Adresatami programu byli uczniowie szkół średnich. Propagowano takie treści programowe jak: ryzykowne zachowania, minimalizacja indywidualnego ryzyka, objawy zakażenia, postępowanie diagnostyczne. W 2021 roku w programie wziął udział **1** podmiot, a w jego realizacji uczestniczyło **119** odbiorców.
5. **PROFILAKTYKA UŻYWANIA NOWYCH NARKOTYKÓW**- w programie wzięło udział 30 podmiotów, a liczbę odbiorców oszacowano na 2887

- 6. AKCJA LETNIA I ZIMOWA** – propagowanie bezpieczeństwa dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego. Liczba podmiotów realizujących program wynosiła **5**, a liczbę odbiorców oszacowano na **306**.
- 7. EUROPEJSKI DZIEŃ WIEDZY O ANTYBIOTYKACH** - Głównym celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży i osób dorosłych wiedzy na temat szkodliwości nadużywania antybiotyków. Liczba podmiotów realizujących program wynosiła 52, a liczbę odbiorców oszacowano na 3552.
- 8. PROFILAKTYKA WSZAWICY** – program edukacyjny skierowany do przedszkoli i szkół podstawowych ukazujący problem wszawicy wśród dzieci i młodzieży. Program pokazywał jak dochodzi do zakażenia? Jak objawia się wszawica i jak ją rozpoznawać?. Ukazuje metodykę leczenia oraz podpowiada co zrobić by nie doszło do ponownego zakażenia. W 2021 roku w programie wzięły udział 11 podmiotów, a w jego realizacji uczestniczyło 425 odbiorców.
- 9. PROFILAKTYKA CHOROÓB NOWOTWOROWYCH, Światowy Dzień Walki z Rakiem** - **program** edukacyjny dla osób dorosłych dotyczący profilaktyki chorób nowotworowych. Głównym celem programu była edukacja społeczna w zakresie profilaktyki, poprzez:
- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki chorób nowotworowych
 - podniesienie świadomości dotyczącej czynników ryzyka chorób nowotworowych
 - motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie
 - przygotowanie słuchaczy do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym
 - dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania mammograficzne
- W 2021 roku w programie wzięły udział **48 podmioty**, a w jego realizacji **uczestniczyło 4703 odbiorców**.
- 10. PROFILAKTYKA CHOROÓB UKŁADU POKARMOWEGO, W TYM ZATRUĆ POKARMOWYCH – SALMONELLA, GRZYBY I INNE.** W 2021 roku w programie wzięły udział 1 podmiot, a w jego realizacji uczestniczyło 120 odbiorców.
- 11. ZDROWOTNE SKUTKI PROMIENIOWANIA UV. KAMPANIA EDUKACYJNA „JASNE JAK SŁOŃCE”** – kierowana przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – PZH w ramach działań informacyjno – edukacyjnych dotyczących uświadamiania ryzyka związanego z nadmiernym narażeniem na promieniowanie ultrafioletowe Kampania skierowana jest do ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. W 2021 roku w programie wzięły udział **5** podmiotów, a w jego realizacji uczestniczyło **420** odbiorców.
- 12. OD SAMOBADANIA PIERSI DO MAMMOGRAFII-** Adresatami edukacji to młodzi ludzie w wielu 16 -19 lat, celem jest kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie i życie swoje oraz swojego otoczenia. Edukacja realizowana jest poprzez program **Zdrowe piersi są ok!**:
- przekazanie podstawowej wiedzy na temat raka piersi dotyczącej m. in.: czynników ryzyka, objawów choroby;
 - uwrażliwienie młodych kobiet na profilaktykę;
 - kształtowanie postaw zdrowotnych (samokontrola organizmu, możliwość
 - identyfikacji znaków ostrzegawczych, wyrobienie nawyku poddawania się badaniom profilaktycznym).
- Istotnym elementem kampanii jest oddziaływanie wyedukowanej młodzieży na swoje najbliższe otoczenie (rodzinę, znajomych) w zakresie motywowania do podjęcia działań profilaktycznych. W 2021 roku w programie wzięło udział **5** podmiotów w których wspólnie ze stowarzyszeniem **AMAZONKI** z Żyrardowa przeprowadzono 6 prelekcji w których uczestniczyło 447 uczniów oraz 9 osób z kadry (nauczyciele, pedagodzy szkolni).
- 13. PROFILAKTYKA CHOROÓB PRZENOSZONYCH DROGĄ PŁCIOWĄ** - Głównym celem jest zwiększenie stanu wiedzy uczniów klas maturalnych szkół średnich na temat chorób przenoszonych drogą płciową, ich diagnozowania i metod profilaktyki, oraz zwrócenie uwagi na edukację seksualną młodzieży. W 2021 roku w programie wzięły udział **2** podmioty, a w jego realizacji uczestniczyło **245** odbiorców.
- 14. Profilaktyka uzależnień-** W 2021 roku w programie wzięły udział **32** podmioty, a w jego realizacji uczestniczyło **3000** odbiorców.
- 15.** W roku 2021 prowadzona była również kampania ”#Szczepimysię! Celem której było zachęcenie jak największej ilości osób do zaszczepienia się przeciw Covid-19. Informacje przekazywane były do podmiotów leczniczych, oświatowo- wychowawczych, miejsc pracy (zakłady pracy, firmy prywatne, spółdzielnie, spółki administracja samorządowa etc.) Liczbę oszacowano na ponad **25 000** odbiorców pow. żyrdowskiego

Wszystkie przedsięwzięcia realizowane były za pomocą różnorodnych form i metod pracy. Między innymi prowadzona była edukacja poprzez wykłady, warsztaty, prelekcje, narady, instruktaże, porady metodyczne, konsultacje metodyczne i merytoryczne, rozmowy indywidualne. Dystrybuowano materiały edukacyjno-informacyjne. Organizowano narady, ekspozycje wizualne, wywiady w prasie, audycje i artykuły w mediach lokalnych oraz publikacje poprzez nasze strony multimedialne www, facebook, funpage (**390 postów**)

IX. PODSUMOWANIE, WNIOSKI.

Zadania z zakresu zdrowia publicznego realizowane przez zespół merytorycznych pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żyrardowie, podobnie jak w latach ubiegłych stanowiły w roku 2021 podstawę urzędowego i bieżącego nadzoru sanitarnego, monitorowania oraz wczesnego eliminowania niekorzystnych zjawisk zachodzących w nadzorowanych obszarach.

W odniesieniu do okresu stanowiącego podstawę porównawczą zawartą w dokumencie „*Ocena Stanu Sanitarnego Powiatu Żyrardowskiego w roku 2020*”, stan sanitarno-epidemiologiczny na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żyrardowie w żadnym z monitorowanych obszarów nie uległ w istotny sposób pogorszeniu, utrzymując na stabilnym poziomie bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców powiatu.

Analiza materiałów zwartych w niniejszym opracowaniu oraz wiedza i doświadczenie autora pozwala na sformułowanie wniosku, iż **stan sanitarny obiektów oraz środowiska życia mieszkańców Powiatu Żyrardowskiego utrzymuje się na dobrym i w przekroju ostatnich lat stabilnym poziomie.**